

Protokół karty charakterystyki
PBS Connect Polska Sp.z o.o.
ul. Annopol 3, 03-236 Warszawa

Data: 30.03.2015

Str. 1 z 1

Znak:	10073794
Nazwa próbki	TUSZ DO TABLIC SUCHOŚCIERALNYCH (CZARNY)
Zastosowania końcowe	Wyroby piszące
Skład / składniki w próbce badanej (przekazanej przez klienta)	Patrz sekcja 3, „Skład/informacja o składnikach” w karcie charakterystyki.
Data przyjęcia zlecenia	18.03.2015
Data najnowszego wydania informacji	19.03.2015
Okres opracowania karty i protokołu	18-25.03.2015
Zakres zleconej usługi	Opracowanie karty charakterystyki (SDS) dla przekazanej próbki i informacji wniesionych przez klienta.
Streszczenie	Zgodnie ze zleceniem opracowano kartę charakterystyki wedle amerykańskich przepisów prawa pracy (U.S. Regulations Relating to Labor) 29 CFR 1910.1200 (g). Karta znajduje się w załączeniu.

1. Identyfikacja

• Identyfikator produktu

- **Nazwa handlowa:** MARKER DO TABLIC SUCHOŚCIERALNYCH (CZARNY)
- **Zalecane zastosowania substancji chemicznej i jej ograniczenia użytkowe**
- **Zastosowania substancji / mieszaniny:** Wyroby piszące
- **Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:**
- **Producent / dostawca:**
PBS Connect Polska Sp. z o.o.
ul. Annopol 3, 03-236 Warszawa
- **Wylączny przedstawiciel / inny kontakt na terenie USA:** Dane niedostępne.
- **Źródło pozostałych informacji:** PBS Connect Polska Sp. z o.o.
- **Numer telefonu alarmowego:**
+48 22 243 00 40
- **Znak:** 10073794

2. Identyfikacja zagrożeń

■ **Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**

Klasyfikacja wedle normy OSHA w sprawie przekazywania informacji o zagrożeniach (OSHA Communication Standard, 29 CFR 1910.1200)

GHS02

Flam. Liq. 2 H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

■ **Informacje o szczególnych zagrożeniach dla ludzi i środowiska:**

Produkt wymaga oznakowania wedle procedury obliczeniowej podanej w normie OSHA w sprawie przekazywania informacji o zagrożeniach (OSHA Communication Standard, 29 CFR 1910.1200).

■ **System klasyfikacji:**

Klasyfikację przeprowadzono wedle najnowszego wydania normy OSHA w sprawie przekazywania informacji o zagrożeniach (OSHA Communication Standard, 29 CFR 1910.1200) i uzupełniono o dane z literatury przedmiotu oraz pochodzące od producenta substancji / mieszaniny.

■ **Elementy oznakowania**

■ **Oznakowanie wedle normy OSHA w sprawie przekazywania informacji o zagrożeniach (OSHA Communication Standard, 29 CFR 1910.1200)**

■ **Piktogramy zagrożeń**

GHS02

■ **Hasło ostrzegawcze** Niebezpieczeństwo

■ **Elementy oznakowania określające zagrożenie:** Nie dotyczy.

■ **Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia**

H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary.

■ **Zwroty wskazujące środki ostrożności**

- P101 W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.
P102 Chronić przed dziećmi.
P103 Przed użyciem przeczytać etykietę.
P210 Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
P241 Używać przeciwwybuchowego sprzętu elektrycznego/wentylującego/oświetleniowego.
P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.
P303+P361+P353 W przypadku dostania się na skórę (lub na włosy): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Splukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.
P403+P235 Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać w chłodnym miejscu.
P501 Zawartość/pojemnik usuwać zgodnie z miejscowymi/regionalnymi/krajowymi/międzynarodowymi.

■ Zagrozenia gdzie indziej nie zaklasyfikowane (HNOC)
Brak istotnych informacji.

Nazwa handlowa: MARKER DO TABLIC SUCHOŚCIERALNYCH (CZARNY)

3. Skład/informacja o składnikach

- Charakterystyka chemiczna: Mieszaniny
- Opis:

Mieszanina niżej wymienionych substancji, zawierająca dodatki inne niż niebezpieczne.

Pełna treść zwrotów oznaczających rodzaj zagrożenia, patrz sekcja 16.

■ Skład:			
64-17-5	Etanol	 Flam. Liq. 2, H225	20,0%
25322-68-3	Glikol polietylenowy		20,0%
57-55-6	Propano-1,2-diol		20,0%
25168-73-4	Stearynian sacharozowy		15,0%
9004-96-0	Monooleinian polioksyetylenowy		15,0%
63148-65-2	Butyral poliwinylowy		5,0%
1333-86-4	Sadza		5,0%

4. Opis środków pierwszej pomocy

- **W razie wdychania:** Zapewnić dostęp do świeżego powietrza. W razie objawów zdrowotnych należy zasięgnąć porady lekarskiej.
- **W razie kontaktu ze skórą:**
Natychmiast zmyć wodą z mydłem, następnie obficie spłukać czystą wodą.
Jeżeli podrażnienie skóry nie ustępuje, należy zasięgnąć porady lekarskiej.
- **W razie dostania się do oczu:**
Plukać oczy pod bieżącą wodą przez kilka minut, trzymając powieki w szerokim rozwarciu. W razie uporczywych objawów, zasięgnąć pomocy lekarskiej.
- **W razie połknięcia:**
Przepłukać usta wodą.
W razie uporczywych objawów, zasięgnąć pomocy lekarskiej.
Nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej.
- **Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**
Brak istotnych informacji.
- **Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**
Brak szczegółowych informacji.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

- **Odpowiednie środki gaśnicze:** Gaśnice śniegowe i proszkowe oraz piasek. Nie gasić wodą.
- **Nieodpowiednie środki gaśnicze:** Zwarte strumienie wody.
- **Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną:** Brak szczegółowych informacji.
- **Szczególne metody gaszenia ognia i informacje dla straży pożarnej**
- **Wyposażenie ochronne:**

Nosić odzież i wyposażenie ochronne na całym ciele.

Aparat oddechowy z maską pełnotwarzową.

Nazwa handlowa: MARKER DO TABLIC SUCHOŚCIERALNYCH (CZARNY)

(c.d. ze str. 2)

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

■ **Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:**

Używać odpowiednich środków ochrony indywidualnej/ Osobom niezabezpieczonym uniemożliwić wstęp do miejsca zagrożenia.

Zapewnić wystarczającą wentylację.

Chronić przed źródłami zapłonu.

Nosić aparat oddechowy z filtrami chroniącymi przed oparami, pyłami i rozpylonymi cieczami.

Unikać kontaktu z oczami.

Unikać kontaktu ze skórą.

■ **Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:**

Chronić przed wyciekami do kanalizacji i cieków wodnych.

W razie wycieku do cieków wodnych lub kanalizacji należy powiadomić właściwy urząd.

Nie wolno dopuścić do wycieku do kanalizacji, wód powierzchniowych lub gruntowych.

■ **Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:**

Związać sorbentem (piaskiem, ziemią okrzemkową, sorbentem kwaśnym, uniwersalnym lub trocinami).

Zapewnić wystarczającą wentylację.

Nie zmywać wodą ani środkami czyszczącymi na bazie wody.

Zutylizować zanieczyszczone materiały wedle postępowania z odpadami, patrz sekcja 13.

7. Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

■ **Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:**

Przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach.

Trzymać z dala od ciepła i światła słonecznego.

Zapewnić dobrą wentylację ogólną lub wyciągową w miejscu pracy.

Zapobiegać powstawaniu aerozoli.

Unikać kontaktu z oczami i skórą.

■ **Ochrona przed pożarem i wybuchem:**

Chronić przed źródłami ognia. Nie palić tytoniu.

Chronić przed wyładowaniami elektrostatycznymi.

■ **Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności**

■ **Wymagania dla pomieszczeń i pojemników magazynowych:**

Przechowywać w chłodnym miejscu.

Przechowywać w oryginalnym opakowaniu.

■ **Informacje o przechowywaniu z pomieszczeniami z innymi substancjami:**

Przechowywać z dala od żywności.

Przechowywać z dala od substancji łatwopalnych.

■ **Pozostałe informacje o warunkach magazynowania:**

Przechowywać w szczelnie zamkniętych pojemnikach.

Przechowywać w pojemnikach szczelnych w miejscu suchym i chłodnym.

8. Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej	
■ Składniki o wartościach granicznych wymagających kontroli w miejscu pracy:	
64-17-5 Etanol (20,0%)	
PEL (USA) REL (USA)	Wartość długotrwała: 1900 mg/m ³ , 1000 ppm
TLV (USA)	Wartość długotrwała: 1900 mg/m ³ , 1000 ppm Wartość krótkotrwała: 1880 mg/m ³ , 1000 ppm
25322-68-3 Glikol polietylenowy (20,0%)	
WEEL (USA)	Wartość długotrwała: 10 mg/m ³ (H); MW>200
57-55-6 Propano-1,2-diol (20,0%)	
WEEL (USA)	Wartość długotrwała: 10 mg/m ³
1333-86-4 Sadza (5,0%)	
PEL (USA)	Wartość długotrwała: 3,5 mg/m ³
REL (USA)	Wartość długotrwała: 3,5* mg/m ³ *0,1 z udziałem WWA, patrz przewodnik skrócony po zastosowaniach, cz. A i C
TLV (USA)	Wartość długotrwała: 3* mg/m ³ *frakcja wziewna

Nazwa handlowa: MARKER DO TABLIC SUCHOŚCIERALNYCH (CZARNY)

1333-86-4 Sadza (5,0%)	
PEL (USA)	Wartość długotrwała: 3,5 mg/m ³
REL (USA)	Wartość długotrwała: 3,5* mg/m ³ *0,1 z udziałem WWA, patrz przewodnik skrócony po zastosowaniach, cz. A i C
TLV (USA)	Wartość długotrwała: 3* mg/m ³ *frakcja wziewna

■ **Dodatkowe informacje:** Podstawą są wykazy obowiązujące w dniu wydania karty.

■ **Poniższe środki BHP opracowano dla składników wymienionych w sekcji 3.**

■ **Odpowiednie techniczne środki kontroli:**

Myć ręce przed przerwami w pracy i po zakończeniu pracy.

Dodatkowe informacje o konstrukcji środków technicznych, patrz sekcja 7.

■ **Środki ochrony indywidualnej**

■ **Aparatura oddechowa:** Zaleca się noszenie ochronnych aparatów oddechowych odpowiedniego rodzaju.

■ **Ochrona rąk:**

Rękawice ochronne

Materiał wykonania rękawic ochronnych musi być nieprzenikliwy dla produktu/substancji/preparatu i odporny na jego działanie.

Z braku odpowiednich badań nie określa się zalecanego materiału wykonania rękawic względem produktu/preparatu/mieszanki chemicznej.

Materiał rękawic należy dobrać uwzględniając czas jego przebicia, prędkość wnikania substancji i czas degradacji materiału.

■ **Materiał wykonania rękawic:**

Dobór właściwego materiału wykonania rękawic zależy nie tylko od jego właściwości, lecz również jakości, która zależy od producenta. Produkt jest preparatem składającym się z szeregu substancji. Dlatego nie można ogólnie wyliczyć wytrzymałości materiału na rękawice i trzeba poddać ją badaniom przed zamierzonym użytkowaniem.

■ **Czas przebicia materiału rękawic:**

Dokładny czas przebicia materiału wyznacza producent rękawic ochronnych. Należy go przestrzegać.

■ **Ochrona oczu:**

Ściśle dopasowane okulary ochronne.

9. Właściwości fizyczne i chemiczne

■ **Informacje ogólne**

■ **Wygląd:**

■ **Postać:** Ciecz

■ **Kolor:** Czarny

■ **Zapach:** Bez zapachu

■ **Próg zapachu:** Brak danych.

■ **pH:** Brak danych.

■ **Zmiana stanu**

■ **Temp./zakres topnienia:** Brak danych.

■ **Temp. krzepnięcia:** Brak danych.

■ **Temp./zakres wrzenia:** Brak danych.

■ **Temperatura zapłonu par lotnych:** Brak danych.

■ **Palność (ciała stałego, gazu):** Nie dotyczy.

■ **Temperatura samozapłonu:** Brak danych.

■ **Temperatura rozkładu:** Brak danych.

■ **Granice wybuchowości:**

■ **Dolna:** Brak danych.

■ **Górna:** Brak danych.

■ **Prężność par:** Brak danych.

■ **Gęstość:** Brak danych.

■ Gęstość względna	Brak danych.
■ Prężność par	Brak danych.
■ Szybkość parowania	Brak danych.
■ Rozpuszczalność (mieszalność) z poniższymi rozpuszczalnikami:	
Woda:	Brak danych.
■ Współczynnik podziału n-oktanol/woda:	Dane niedostępne.
■ Lepkość:	
Dynamiczna:	Brak danych.
Kinematyczna:	Brak danych.
■ Inne informacje	Brak szczegółowych informacji.

10. Stabilność i reaktywność

- **Reaktywność** Nie ulega rozkładowi pod warunkiem użytkowania zgodnego z przeznaczeniem.
- **Stabilność chemiczna** Substancja stabilna w zalecanych warunkach przechowywania.
- **Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji** Brak znanych reakcji niebezpiecznych.
- **Warunki, których należy unikać** Brak szczegółowych informacji.
- **Materiały niezgodne:** Brak szczegółowych informacji.
- **Niebezpieczne produkty rozkładu:** Brak znanych niebezpiecznych produktów rozkładu.

11. Informacje toksykologiczne

Toksyczność ostra		
Wartości LD/LC50 istotne dla klasyfikacji		
64-17-5 Etanol		
Doustnie	LD50	7060 mg/kg (szczur)
Wziewnie	LC50/4 h	20000 mg/l (szczur)
25322-68-3 Glikol polietylenowy		
Doustnie	LD50	27500 mg/kg (szczur)
Na skórze	LD50	>20000 mg/kg (królik)
57-55-6 Propano-1,2-diol		
Doustnie	LD50	20000 mg/kg (szczur)
Na skórze	LD50	20800 mg/kg (królik)
63148-65-2 Butyral poliwinylowy		
Doustnie	LD50	10000 mg/kg (szczur)
Na skórze	LD50	7940 mg/kg (królik)

I1333-86-4 Sadza		
Doustnie	LD50	>8000 mg/kg (szczur)
Na skórze	LD50	>3000 mg/kg (królik)

- **Główne działanie drażniące**
- **na skórę:** Możliwe działanie drażniące.
- **na oczy:** Możliwe działanie drażniące.
- **Działanie uczulające:** Możliwe działanie uczulające.
- **Dodatkowe informacje toksykologiczne:**
Produkt nie podlega klasyfikacji, co ustalono na podstawie wewnętrzorganizacyjnych metod obliczeniowych dla preparatów.
- **Kategorie działania rakotwórczego**

■ IARC (International Agency for Research on Cancer)		
64-17-5	Etanol	1
I1333-86-4	Sadza	2B
■ NTP (National Toxicology Program)		
Składniki nie figurują w stosownym wykazie.		
■ OSHA-Ca (Occupational Safety & Health Administration)		
Składniki nie figurują w stosownym wykazie.		

12. Informacje ekologiczne

- **Toksyczność**
- **Toksyczność dla organizmów wodnych:** Brak szczegółowych informacji.
- **Trwałość i zdolność do rozkładu** Brak szczegółowych informacji.
- **Zdolność do bioakumulacji** Brak szczegółowych informacji.
- **Mobilność w glebie** Brak szczegółowych informacji.

13. Postępowanie z odpadami

- **Inne szkodliwe skutki działania** Brak szczegółowych informacji.
- **Metody unieszkodliwiania odpadów**
- **Zalecenia:**
Nie wyrzucać z odpadami komunalnymi. Chronić przed wyciekami do kanalizacji.
- **Zanieczyszczone opakowania**
- **Zalecenia:** Zutylizować zgodnie z przepisami prawa miejscowego.

14. Informacje dotyczące transportu

■ Numer UN (numer ONZ)		
■ DOT, IMDG, IATA		UN1170
■ Prawidłowa nazwa przewozowa UN (ONZ)		
■ DOT	Mieszanina etanolu	
■ IMDG	Mieszanina etanolu (alkohol etylowy)	
■ IATA	Mieszanina etanolu	
• Klasa(-y) zagrożenia w transporcie		
■ DOT		
		
■ Klasa	3 Ciecze łatwopalne	
■ Oznakowanie	3	
■ IMDG, IATA		
		
■ Klasa	3 Ciecze łatwopalne	
■ Oznakowanie	3	
■ Grupa pakowania	II	
■ DOT, IMDG, IATA	II	
■ Zagrożenia dla środowiska		
■ Substancja zanieczyszczająca dla wód morskich:	Nie	
■ Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	Ostrzeżenie: Ciecze łatwopalne	

charakterystyki dotyczy wyłącznie wyrobu w niej opisanego. Informacje w niej zawarte mogą nie przystawać do wyrobu w razie jego użytkowania jako składnika innych wyrobów.

■ **Data opracowania / najnowszej wersji** 25.03.2015 / —

■ **Objaśnienia skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki:**

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods (Międzynarodowy Morski Kodeks Towarów Niebezpiecznych)

DOT: US Department of Transportation (departament transportu rządu USA)

IATA: International Air Transport Association (Międzynarodowe Zrzeszenie Przewoźników Powietrznych)

ACGIH: American Conference of Governmental Industrial Hygienists (amerykańskie zrzeszenie higienistów przemysłowych rządu USA)

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym)

ELINCS: Europejski Wykaz Notyfikowanych Substancji Chemicznych

CAS: Chemical Abstracts Service (pion organizacyjny American Chemical Society)

LC50: stężenie śmiertelne dla 50% narażonych organizmów

LD50: dawka śmiertelna dla 50% narażonych organizmów

Flam. Liq. 2: Ciecze łatwopalne, kategoria zagrożenia 2.

— Koniec dokumentu —

USA

pbs
CONNECT POLSKA